

DQQ-001-016205

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

May / June - 2015

ECC-02 - History (Optional)

History of India (1526 to 1756)

Faculty Code : 001

Subject Code : 016205

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : 14
- (1) મુઘલકાલીન ઈતિહાસના અભ્યાસ માટેના મુખ્ય સાહિત્યિક સાધનોનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- (2) એક સમાજસુધારક તરીકેની અકબરની ભૂમિકા મૂલવો.
- (3) ભારતમાં મુઘલશાસન દરમ્યાન શિક્ષણ અને સાહિત્યના વિકાસ પર વિવેચનાત્મક નોંધ લખો.
- 2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : 10
- (1) હિન્દમાં બાબરના વિજયોનું મૂલ્યાંકન કરો.
- (2) જહાંગીરના શાસનકાળમાં નૂરજહાંએ ભજવેલા ભાગનું મૂલ્યાંકન કરો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : 10
- (1) શેરશાહના સુધારાઓનું મૂલ્યાંકન કરો.
- (2) રાષ્ટ્રનિર્માતા તરીકે છત્રપતિ શિવાજીની સિદ્ધિઓની સમીક્ષા કરો.
- 3 (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે પર નોંધ લખો : 10
- (1) હુમાયુની રાજકીય ભૂલોનું મૂલ્યાંકન કરો.
- (2) અકબરની રાજપૂતનીતિ.
- (3) શાહજહાના પુત્રો વચ્ચેના વારસાવિગ્રહોના કારણો
- (4) મુઘલકાલીન ભારતની સામાજિક સ્થિતિ.

(બ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે પર નોંધ લખો. 10

- (1) અકબરના વહીવટી સુધારા
- (2) ઔરંગઝેબની દક્ષિણનીતિ
- (3) મુઘલકાલીન સ્થાપત્ય
- (4) બાજીરાવ - 1

4 નીચેના પ્રશ્નોનાં એક થી બે વાક્યમાં જવાબ લખો : 06

- (1) 'મુન્તાખબ-ઉલ-લુબાબ' - ગ્રંથની રચના કોણે કરી હતી ?
- (2) આજે 'ગ્રાન્ડ-ટ્રંક-રોડ' નામે ઓળખાતો ધોરીમાર્ગ મૂળ દિલ્હીના કયા શાસકે બંધાવ્યો હતો ?
- (3) દિલ્હીનો લાલકિલ્લો કોણે બંધાવ્યો હતો ?
- (4) કયા મુઘલશાસકે શીખ ધર્મગુરૂ 'અર્જુનદેવ'નો વધ કરાવ્યો હતો ?
- (5) કયા મોગલ શાસકે તેના સિક્કામાં તેની પત્નીનું નામ પણ અંકિત કરાવ્યું હતું ?
- (6) ઔરંગઝેબની કઈ પુત્રી વિદ્વંસી અને કવયિત્રી હતી ?

5 નીચેનામાંથી દસ વિકલ્પોના જવાબ લખો : 10

- (1) 'આલમગીર નામા' કોણે લખ્યું હતું ?
  - (A) મિર્ઝા મુહમ્મદખાં
  - (B) મહમ્મદ માસુમ
  - (C) અબ્દુલહમીદ લાહોરી
  - (D) હુમાયુ
- (2) 'દસ્તૂર-રૂલ-અમલ' શું છે ?
  - (A) દીને ઈલાહી ધર્મનું પુસ્તક
  - (B) નૂરજહાંનું પુસ્તક
  - (C) મુઘલ સમયના આધાર સાધનો
  - (D) એકપણ સાચું નથી
- (3) અકબરનો સંરક્ષક અને વાલી કોણ હતો ?
  - (A) માહમઅંગા
  - (B) મિર્ઝા મુહમ્મદ
  - (C) ટોડરમલ
  - (D) બૈરામખાં

- (4) પ્રથમ બ્રિટીશ સાહસિક તરીકે અકબરના સમયમાં આવેલ વેપારી હતો ?
- (A) જહોન ન્યુબરી (B) ટોમસ રો
(C) વિલિયમ બેરી (D) ત્રણેય સાચા છે
- (5) તુલસીદાસ કયા મુઘલ સમ્રાટના સમકાલીન હતાં.
- (A) જહાંગીર (B) શાહજહાં
(C) અકબર (D) બાબર
- (6) 'મચ્છિ ભવન' કોના સમયમાં બંધાયેલ હતું ?
- (A) શાહજહાં (B) અકબર
(C) જહાંગીર (D) બાબર
- (7) બેગમ નૂરજહાંનું મૂળનામ શું હતું ?
- (A) ગુલબદન બાનુ (B) નુરજહાં
(C) અર્જમદબાનુ (D) ત્રણેય ખોટા છે
- (8) નીચેનામાંથી કોણ જહાંગીરનો પુત્ર નથી ?
- (A) અશ્કરી (B) ખુશરૂ
(C) ખુર્મ્ (D) શહરિયર
- (9) 'બાદશાહ સલામત'નો પોકાર ક્યારે કરવામાં આવતો હતો ?
- (A) બાદશાહ યુદ્ધમાં જાય ત્યારે
(B) બાદશાહ લગ્ન કરે ત્યારે
(C) નવા સમ્રાટ ગાદીએ બેસે ત્યારે
(D) ત્રણેય ખોટા છે.
- (10) 'સુદ્રસ-સુદૂર' એ કયા ખાતાનો વડો હતો ?
- (A) ટંકશાળાનો વડો (B) જેલખાતાનો વડો
(C) લશ્કરખાતાનો વડો (D) ધાર્મિકખાતાનો વડો

(11) સૂરવંશનો છેલ્લો શાસક કોણ હતો ?

- (A) શેરશાહસૂરી
- (B) સિકંદરસૂર
- (C) (A) અને (B) સાચા છે
- (D) (A) અને (B) ખોટા છે.

(12) પેશ્વા બાજીરાવ - 1 ના પિતાનું નામ હતું .....

- (A) બાલાજી બાજીરાવ
- (B) રાજરામ
- (C) પેશ્વા વિશ્વનાથ
- (D) ત્રણેય ખોટા છે

ENGLISH VERSION

1 Answer any one question from the following : 14

- (1) Explain the main literary sources for the historiography study of the mughal period.
- (2) Evaluate Akbar's role as a social reformer.
- (3) Write a critical note on the progress of education and literature during the Mughal rule in India.

2 (a) Answer any one question from the following : 10

- (1) Evaluate the victories of Babar in India.
- (2) Evaluate the role played by Nurjahan during the ruling of Jahangir.

(b) Answer any one question from the following : 10

- (1) Evaluate the reforms of Sher Shah
- (2) Review the achievements of the Chhatrapati Shivaji as the national creator.

- 3** (a) Write note on any two of the following : **10**
- (1) Evaluate the political mistakes of Humayun
  - (2) Rajput policy of Akbar
  - (3) Mention the reason for war among son of Shajahan for hereditary.
  - (4) Social condition of India during the Mughal period.
- (b) Write note on any two of the following : **10**
- (1) Akbar's administrative reforms
  - (2) The Deccan policy of Aurangzeb
  - (3) Architecture of the Mughal period
  - (4) Bajirao-I
- 4** Answer the following questions in one or two sentences. **6**
- (1) Who was author of 'Muntkhab-UI-Lubab' ?
  - (2) Today's 'Grand Trunk road' named main road had been built by which king of Delhi
  - (3) Who had built 'Lal Killed' at Delhi
  - (4) By which Mughal emperor has murdered Sikh Dharmaguru Arjun Dev ?
  - (5) Which Mughal ruler has written his wife's name on coin ?
  - (6) Aurangzeb's which daughter was a learned women and poetess?
- 5** Attempt any ten MCQs given below. **10**
- (1) Who has written 'Aalamgirnama' ?
    - (A) Mirza Muhamad Khan
    - (B) Mahamad Masum
    - (C) Abdulla Hamid Lahori
    - (D) Humayun

- (2) What is 'Dastur-Ul-Amal' ?
- (A) Book of Dineillahi religion
 (B) Book of Nurjahan
 (C) Sources of Mughal period
 (D) None of the above
- (3) Who was the bodyguard and gurdian of Akbar ?
- (A) Mamamanga (B) Mirza Muhammad
 (C) Todarmal (D) Bairamkhan
- (4) Who was the first Britisher who came during Akbar's time ?
- (A) Joha Newbury (B) Tomas Ro
 (C) Williamberi (D) All are right
- (5) Tulsidas was which mughal king's contemporary ?
- (A) Jahangir (B) Shahjajan
 (C) Akbar (B) Babar
- (6) During whose time 'Machhi Bhavan' has been constructed ?
- (A) Shahjahan (B) Akbar
 (C) Jahangir (D) Babar
- (7) What was the original name of Jahangir's wife Noorjahan ?
- (A) Gulbadan Banu (B) Noorjahan
 (C) Arjmand Banu (D) All are wrong
- (8) From the following who was not son of Jahangir ?
- (A) Ashkari (B) Khushru
 (C) Khurm (D) Shahriyar
- (9) When has been done 'Badshah Salamat' ?
- (A) When king went for war
 (B) When king got married
 (C) When new king seat on Royal throne
 (D) All are wrong

- (10) 'Sudrash-Sudur' was which department's head ?
- (A) Tankasala department
  - (B) Jail department
  - (C) Armiforce department
  - (D) Religion department
- (11) Who was the last ruler of Survansh ?
- (A) Shersah Suri
  - (B) Sikandar Suri
  - (C) (A) and (B) both are correct
  - (D) (A) and (B) both are wrong
- (12) _____ was the father's name of Peshva-I
- (A) Balaji Bajirov   (B) Raja Ram
  - (C) Peshva Vishvanath   (D) All are wrong
-